

NÉPNEVELŐ

A MAGYARORSZÁGI KATH. TANÍTÓSÁG HIVATALOS LAPJA

Kiadja a SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT Budapestben.

<p>Megjelenik minden héten egyszer, vasárnap. Megkapja e lapot minden kath. nép- oktatási intézet egy példányban ingyen. Előfizetési ár: egész évre 6 K. Kéziratokat nem küldünk vissza.</p>	<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal BUDAPEST, VIII., Szentkirályi-utca 28. (SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT)</p>	<p>A pályázati hirdetéseknek minden egyes szóért, minden közlés után 6 fillér fizetendő. Állandó hirdetéseknek nagyobb kedvezmény. Kisebbségi hirdetésekre külön árszabás. Egész oldal...kor. 50.— Negyed oldal...kor. 15.— Fél oldal... " 25.— Nyolcad oldal " 10.— A díjak előre beküldendők a Szent-István-Társulathoz.</p>
--	--	--

Meghívó.

A Magyarországi Kath. Tanítók Országos Bizottsága, mely mélt. és ft. gróf Zichy Gyula pécsi püspök, védő-elnök vezetése alatt működik, f. év augusztus hónap 27-én Budapestben, a Szent-István-Társulat dísztermében (VIII. ker., Szentkirályi-utca 28. sz.) szűkebbkörű kiállítással kapcsolatosan **közgyűlést** tart, melyre a bizottság tagjait és a kath. népoktatási intézetekben működő tanfelfrakat, valamint a népoktatásügy barátait mely tisztelettel meghívja az *Elnökség*.

I. Augusztus hónap 26-án (csütörtökön):

1. Délután fél 4 órakor a népiskolai rajz, slöjd, háziipari és női kézimunka-oktatás módszerét bemutató kiállítás megnyitása a Szent-István-Társulat dísztermében (Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28.). A megnyitás után a kiállítás megtekintése és tanulmányozása este 6 óráig.
2. Délután 5 órakor az Országos Kath. Tanügyi Tanács és a tankönyvvizsgáló-bizottság ülése a Szent-István-Társulat dísztermében.

II. Augusztus hónap 27-én (pénteken):

1/2 9 órakor szentmise a Jézus szent Szive templomában (VIII., Mária-utca); 1/2 10 órakor közgyűlés a következő tárgysorozattal: 1. A közgyűlés megnyitása. 2. Elnöki előterjesztések. 3. Az erkölcsi nevelésről. 4. a) A köznevelés gyakorlatias és szociális iránya és ennek határai a népiskolai nevelésben és tanításban; b) A slöjd-oktatás hatása a vidéki háziipari oktatás fejlődésére. 5. a) Az 1907. évi XXVII. t.-c., mely intézkedései érinthetik a hitvallásos iskolák jellegét. A törvény ezen intézkedéseinek magyarázata; b) Mik a katolikus iskolák védelme szempontjából az iskolafenntartók és a magyar keresztény társadalom legsürgősebb teendői? 6. Az 1881. évi nyugdíjtörvény revíziója. 7. Indítványok. 8. A gyűlés berekesztése; rövid jelentés a kiállításról.

III. Augusztus hónap 28-án (szombaton):

Dél előtt 10 órakor az Országos Katolikus

Tanítói segély- és árvaházalap 25-ik (jubiláris) közgyűlése, melyen a Magyarországi Kath. Tanítók Országos Bizottsága testületileg jelenik meg.

Hazafias üdvözléssel

Budapestben, 1909. július hónap 20-án

Dr. Szentgyörgyi Jordán Károly s. k.,

apátplebános, egyházi elnök.

Ember Károly s. k.,

a Szent Gergely-rend Commendátora, világi elnök.

Dreiszigler Ferenc s. k.,

a Pro Ecclesia et Pontifice díszkereszt tulajdonosa, titkár.

Jegyzet. A gyűlésen résztvevők számára az elnökség az 68-zes vonatokhoz félárú jegy váltására jogosító igazolványért már folyamodott. A jelentkezések augusztus hó 20-ig a Katolikus Tanügyi Tanács Központi Irodájába Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28. intézendők.

A közvéleményről.

A nyomdai technika fejlődésével nagyot fordult a világ sora. A közvélemény alakítója, hordozója, sőt diktátora az újság lett. Egyeseket a hatalom birtokába, vezéri polcra juttat, másokat leránt a magasból, a tönk szélére sodor. Ha erkölcsi alapon nyugvó, igazságos sajtónak volna az egész vonalon, akkor teljesen nyugodtak lehetnének a közvélemény kialakulásáról. Ámde a mindennapi élet sok keserű tapasztalatot szerez, mely arról tesz bizonyosságot, hogy aki a jövő boldogságával törődik, annak számot kell vetni a sajtóval. Ha valakinek, úgy elsősorban a tanítónak kötelessége Isten rendelésénél fogva, kötelessége hazafias szempontból éber figyelemmel kísérni, mit olvasnak embertársai: a vezetése alatt levő nép és ifjúság.

Sőt önmagán kell kezdeni a dolgot. Milyen újságot olvasok én, a nép vezére? Jót, rosszat? Mert

hiába ajánlatok jó ujságot — másnak, ha magam az elienséges közvéleményből szerzem nap-nap után a szellemi táplálékot. Sajnálatlalt látjuk, hogy a rossz sajtót csak pipaszó mellett korholja művelt társadalmunk, de azért saját fillereivel támogatja azokat, akik valóságos rágalomgyárat alkotnak az egyház és minden katolikus intézmény gyalázására, becsmérésére. Aznap bosszankodunk, kételyek is támadnak lelkünkben, nem rejlik-e az igazság egy csirája a szemenszedett hazugságban, de másnapra már megbeküldünk. Lissa-lassan megszokjuk, hogy azok bántanak minket, akik a magyar keresztényiség ellenéget. Vegre itt az idő, hogy felebredjunk álmunktól és a sok beszéd helyett tegyünk is valamit. Akik a katolikus közügyeket ismerik, tudják, hogy a nép közvéleménye meg van hamisítva, a gondolkodásukat nem irányítja a keresztény szellem. A mérgezett folyó vize egy egész vidéket képes megölni; így a mérgezett sajtó is egész népretegekből öli ki a hazafiságot és a hitet.

Ezen a türehetlen állapoton, mely a nemzetet a romlás szélére döntené, segíteni kell. Elítéljük a híres porosz kulturharcosok alattomos brutalitását, kik a szent szabadelvűség, az egyéni szabadság és a katolikus egyház tekintélye ellen indított harcukban kémeikkel kutatták, melyik tanító milyen lapot olvas és akiről kitudódott, hogy klerikális ujságot olvas, azt könyörtelenül elesapták. A rabszolgáltatónak csúfolt egyház sohasem tett olyan dolgot, amilyen galád merényletbe vetemedtek a szabadelvűség hirhedt bajnokai. Azonban kérdezzük csak lelkiismeretünköt, méltó dolog-e az hozzánk, hogy olyan ujságokat támogassunk, amelyek egyházunkat, sokszor hazánkat is gyalázzák; szabad-e házunkba olyan ujságot beengednünk, amelyből asszonyaink, leányaink megtanulják a kerítéshez vezető utat? Nem, ezt nem türehetjük tovább egy percig sem. Ki a szeméttel a szemétdombra. A magyar asszony ösi erényein nem engedünk esorbát ejteni, leányaink szeplötelen szüzességét nem dobjuk prédára az út sarába. Bűnbánólag be kell ismernie a katolikus tanítósnak, hogy a katolikus sajtót nem pártolta eddig érdeme, kötelessége szerint. És bár a megbánás fél javulás, fél uton nem állhatunk meg. Ma minden teren egész emberre van szükség; azért a tanító lehet legkevésbé kétkulacsos, vagy a Pató Pál táborába való. Minden tétova nélkül bátor, egyeneslelkűséggel, az általános frázisok helyett neven kell nevezni a gyereket. Mit olvasunk tehát?

E kérdésre, sajnos, nagyon könnyű a felelet, mert csak két katolikus napilapunk van: az «Uj Lap» és az «Alkotmány». Az «Uj Lap»-ot a nép között kell terjesztenünk, hogy egészségesebb közvélemény váltsa fel a történelmi hazugságokkal telített romboló szellemet. Az intelligencia, a tanítósnak számára is van kitünően

szerkesztett ujságunk, az «Alkotmány», melynek művelt hangja, magas színvonala a legkényesebb igényeket is kielégítheti. Kis terjedelme mellett mindenről gyors, alapos értesüléseket hoz. S nem elég hódoló tiszteletünket kifejezni a szerkesztés azon mesteri munkájáért, melyet Turi Bela végez páratlan lelkesedéssel, hanem támogatnunk is kell e nemes vállalkozást. Előfizetéssel, gyors tudósításokkal nem sajnálva évenként csak egy levelezőlapot. Mert nem lenne kicsinylendő dolog, ha a tízennégyezer tanító évenként csak egyellenegy hirt küldene be. S tolforgató ember is akad köztünk; csak több önbizalom száljon meg bennünket.

Végül megjegyzem, hogy az «Alkotmány» támogatásával önmagunk iránt velünk kötelességet teljesítünk. Mert midőn a fizetesrendezésünk napirenden volt, egyetlen ujság sem hirdette oly lankadatlan buzgalommal ez elvet: *egyenlő képesítés és munka mellett legyen a fizetés is egyenlő*; egyetlen ujság sem tette úgy magáévá a katolikus tanítósnak sokféle sérelmeit. Ujabban meg a «B. Hirlap», «Pester Lloyd» és «Neues Pester Journal»-on kívül a magyar ujságok közül az egyedüli «Alkotmány» sürgette a tanítói nyugdíjtörvény revizioját. Szóval az «Alkotmány», mely a magyar katolicizmusnak egyetlen nagy napilapja, hűségesen szolgálja a katolikus tanúgyet. Mellettünk van minden vitás érdekünknel. Mutassuk meg, hogy támogatni tudjuk és akarjuk is a katolikus sajtót.

Urbányi.

A népiskolai leánynevelésről.

Kik neveljék a leányokat?

A tudományos pedagógia iránt érzett ellenszenvemet csak nehezen tudom palástolni. Szó és szó egymás mellé halmozva, vagy ha egy keveset engedünk, elismerhetjük, hogy egy sereg egyéni nézetéről van szó a pedagógiában, de semmi másról. Az egyéni nézetek pl. csak vélemények, de nem igazságok. Hazánkban ilyen egyéni vélemények döntötték el a népiskolai leánynevelés kérdését, természetesen a tudományos pedagógia alapján. Tanuljanak a leányok írni és olvasni, ez volt egyik alaptétel s ez helyes is. Amde ma már az írni és olvasni tanulás, ha sokat mondunk, egyetlen tanév munkája. Mivel azonban 1868-ban, mikor ez elv megállapított, az írni és olvasni tanulás 3—4 évet is igénybe vett; akkor nem sokat gondoltak azzal, hogy a hátralevő öt esztendő alatt, még minő ismereteket kell a leányoknak elsajátítani. Hiszen elég volt föltenni azt, hogy a hátralevő 1—2 év arra való lesz, hogy az írás és olvasás mestersége alapján a leányok még valami kis műveltségre is szert tegyenek. A fejlődés megtörtént. A leányok grammatikát, számtant, természetant, földrajzot s minden tárgyat tanulni kezdtek s a pedagógiai tudomány az ő logiká-

jával ráüttötte a bélyeget, hogy ez jól van így. Miután pl. e tárgyakban a férfiak jártasabbak voltak, mint a nők, senki meg nem ütközött azon, sőt természetesnek találták, hogy a lányokat férfiak tanítsák.

Ime a pedagógiai tudomány példátlan használhatatlansága. Neki a nevelésben a női lélek külön állása, a női test nevelésének sajátos igénye, nem imponálnak. Fő a rendszer, melyet az elmélet mutat, s ezzel szemben az élet és a tapasztalás szót se érdemel.

Ha a neveléstudomány megfelelő gyakorlati érzékkel kimondja vala, hogy az egyes tantárgyak tanítása alárendelt kérdés s a lényeg a testnek és a léleknek, az életszükségleteknek idomítása és nevelése, akkor merő képtelenség lett volna a lányok nevelését férfiakra bízni, mert akkor a neveléstudomány kénytelen lett volna a női szemet, fület, izelő, szagló és tapintó szervet, a női lelki vágyakat, hajlamokat és mindennek felett a női élet céljait s ennek külső és belső eszközeit alaposan tanulmányozni s a pusztá spekuláció helyett kénytelen lett volna tapasztalati alapokra helyezkedni. S a legelső következmény ami ebből származik vala, az lett volna, hogy a leánytettet és lelket nem lehet nevelés szempontjából a férfira bízni, hanem miként ez évezredekben át történt a családban, akként a tömeges nevelésnél is, lányoknak csak nők lehetnek nevelői. Erre igazán egyszerű lett volna gondolni, hisz az élet minden változata s a történelem egész folyása erre utal.

Az, hogy a lányokat nők neveljék, nincs megadva egyszerűen azzal, hogy a leányosztályokba beküldünk egy-egy tanítónőt, akik a törvényben és rendeletekben kiszabott tantárgyakat, melyek véletlenül ugyanazok, mint a miket a fiúk tanulnak, sablonszerűen végigtanítsák, hanem a lényeg az, hogy az egész népiskolai leánytanítási és nevelési rendszert, tantárgyastól és módszerestől együtt maguk a nők állapítsák meg s egészen bizonyos, hogy ez esetben a leányosztályoknak képe lényegesen megváltozik. Ma azonban nincs így. A népnevelési törvényt a parlamentben férfiak csinálják, hozzá a végrehajtási rendeleteket a miniszteriumban férfiak készítik. 75% erejéig a tantervet férfi tanítók oldják meg s egyesületekben, tantestületekben férfiak tanácskoznak a nevelési rendszerek fölött.

Elismerem, hogy ez hazánk kulturális állapotának sok tekintetben következménye.

A női műveltség hazánkban szárnyakat csak a legutolsó évtizedekben nyert s még a múlt század 70-es és 80-as éveiben nem rendelkezünk annyi tanítónővel, hogy a nőnevelés rendszerének egészét velük meg lehetett volna csináltatni, de akkor is voltak művelt, nemes asszonyaink, akiket belé lehetett volna vonni a leánynevelés elveinek kifejtésébe. Mert ez nem történt meg, előállott a hatalmas szakadás a régi és az új leánynevelési rendszer között. A férfitanítók elfoglalták a tért, a férfiak által kigondolt leány-

nevelés uralomra jutott s ha most akadna kulturát vezető államférfiú, aki célul tűzné, hogy a leányok nevelését visszahelyezi a nők kezébe, néhány évtizedig kellene dolgoznia, a míg sok esztendő fejleményeit meg tudná változtatni.

Még egyetlen szerencsénk van, hogy a sokat kifogásolt zárdanők az önállóságnak, sőt az autonómikus jogoknak bizonyos mértékével rendelkeznek s intézeteikben a férfiak által rosszul megalkotott nőnevelési rendszer hibáit, legalább a vallásos és más irányú kedélynevelés kidomborításával, ellensúlyozzák. Midőn ezeket hangsúlyozzuk erős meggyőződéssel hirdetjük, hogy népiskolai leánynevelésünk csak akkor helyezkedik természetes alapra, ha az tervében, szervezetében és kivitelében teljesen a nőkre bízatik s tisztelettel föl hívjuk az intéző körök figyelmét arra, hogy a fejlődő feminizmus közepett ez az egyik alapelv, mely a nőkérdést helyes irányba terelni van hivatva.

Kóródy Miklós.

Tájékoztató.

A kath. iskola védelme.

Csernoch János csanádi püspök ő méltósága az Orsz. Kath. Magyar Iskolagyűlés javára az egyházmegyei egyházi és iskolai javainak biztosítása ügyében körözvényt adott ki, a melyből közöljük a következőket:

Élenk tudatában van t. papságonnak a folyó év elején 100 i-k. szám alatt közreboesátott főpásztori intelmem, melyben katolikus hitvallásos jellegű iskolánk s egyáltalában a katolikus népoktatásügy nagyérdékü ügyét a t. papság különös gondoskodása tárgyává tettem. A lelkipász or munkájának ugyanott vázolt nehézségeit nagymértékben megkönnyíti a nemrég létesített Országos Katolikus Magyar Iskolagyűlés szervezete. Hogy ezen egyesületről mindazonáltal nem tettem említést jelzett főpásztori köriratomban, annak oka az volt, mert nem akartam tekintettel az ujabban örvendetes arányokban fejlődő katolikus egyesületi és társadalmi alakításokkal és ezek irányításával járó tetemes munkára t. papságonra újabb terheket róni. Megkönnyíti azonban ezen egyesület egyházmegyei szervezését most már az a körülmény, hogy az egyesület jelenleg főleg azzal hívja föl magára a közfigyelmet, hogy a «Gazdák Biztosító Szövetkezet»-vel történt megállapodásához képest a katolikus egyházi és iskolai javainak országsszerte egységes biztosítását óhajtja ezen intézetnél megvalósítani, a biztosításnak nemcsak közvetítésére vállalkozik, de az ebből járó haszonnak 15% -át évenként visszabocsátja az egyházmegyéknek, az onnan eredő biztosítások arányához képest, a katolikus iskolák anyagi támogatására.

Ezrekre való tekintettel az Iskolagyűlés szervezetét a t. papság különös figyelmébe ajánlom és a midőn az egyesület alapszabályainak egy-egy példányát a körlevelhez csatolom és a t. papság rendelkezésére bocsátom, a plébániai csoportok megalakítását ott hol az a helyi körülmények következtében lehetséges és működése eredményel kecsegtet, melegen ajánlom.

A plébániai csoportok megalakításáról úgy az egyházmegyei főtanfelügyelőségnek, mint az Iskolagyűlésnek központi irodájának (Budapest, Szentkirályi-u. 28.) az ugyancsak ide csatolt nyomtatványon jelentés teendő.

Akár megalakíthatók a plébániai csoportok, akár nem, magára a biztosításra nézve, az e téren tapasztalt férfitanácsának meghallgatása után azt kötelezőleg elrendelem:

1. Hogy jövőre az egyházmegyéim területén levő

IRODALOM.

A Szent-István-Társulat pártoló tag-sága. Tanulság és lelkesítés dolgában egy magyar irodalmi vállalatnak kiadványai sem veteledhetnek a Szent-István-Társulat népies pártoló tagságának könyvecskéivel. Az idén pompásan szerkesztett naptárt, hasznos egészségügyi és gazdaságtani munkákat és egy «Szentek Élete» című diszmvét kapnak két koronájukért a pártoló tagok. A közműveltség terjesztésének, a tudatlanság irtásának, a vagyonosodásnak s a közszereplésre képesítő polgári erényeknek valóságos iskolái e könyvek. Az egyszerű s esetleg elkábitott emberek világnézete teljesen átalakul hatásuk alatt, de tanulhat belőlük a műveltebb elme is. Papok, tanítók s egyáltalában a néppel érintkező intelligencia megbeesülhetetlen szolgálatot tehet a keresztény Magyarország megvalósítása ügyének a pártoló tagság terjesztésével. Minden eladott könyv egy-egy új párthívet, vagy a régi hívek felbuzdítását, tette sarkalását jelenti. Ismertetéseket, gyűjtőleveket szívesen küld a Szent-István-Társulat igazgatósága.

A gyermeknevelés tízparancsolata. *Lelki olvasmány szülők számára. Irta Fülöp Ciril karmelita atya.* Ára 2 korona. — A német irodalomban hatalmas Wetzel X.-féle könyvekre emlékeztető könyv Fülöp karmelitának ez a könyve. Példák elbeszélésének egész sora díszíti a parancsolatoknak mindegyikét. Nem is a szerző ír és beszél, a tanulságos példák beszélnek a szülőknek, hogy okuljanak a gyermeknevelés hatalmas munkájában. Az egész könyvben — azt lehet mondani — csak a szerzőnek szeretete szól a gyermekek iránt. Azt mondja, hogy erőtelen arra, hogy nevélestant írjon, csak lelki olvasmányt nyújt a szülőknek, de meg szívének szeretete mögött ott van a könyvben a nevéstán is. Ezek lélekenek az egyes fejezetekben. Akié a gyermek, azé a jövő. A szülőknek hasznos dolog ez a könyvecske, hogy gyermekeiknek értéket, igaz becét okosan átértsék és gyermekeiket a jövőnek egész épségben átadhassák. A könyvnek tíz fejezete tíz parancsolat: szelid, oktató, értelmes parancsolatok, világos magyar nyelven írva. Tanítók számára is rendkívül hasznavehető könyv. Kapható a Szent-István-Társulattól.

Széchenyi. Andrassy Jenő jogtanár tollából a fenti címmel esinos kiállítású munka jelent meg, amely gróf Széchenyi István életrajzát adja népszerű modorban. A könyv szerzője ritka melegséggel ismerteti Széchenyit gyermekkorától egész utolsó évéig s hetven oldalas művében mindent fölír, amit az iskolás gyermeknek vagy a népnek tudni kell, hogy a legnagyobb magyart kellőképp értékelni tudja. Mária Terézia korával kezd, midőn a nemzet tespedésbe merült; innen indul ki, hogy megismertesse Széchenyi föllépését. Műve tárgyilagoss. Érdemes arra, hogy megfeleljen nagy céljainak, melyre az Országos Széchenyi Szövetség szánta. A könyvet ugyanis a Széchenyi Szövetség megbízásából írta Andrassy s a szövetség azért adta már most ki sok ezer példányban s olcsó árért (80 fillér), hogy a jövő évben, mikor az egész nemzet Széchenyi halálának félévszázados évfordulóját ünnepli, ne legyen egy iskola, egy falu sem, ahol a legnagyobb magyart nem ünneplik. A könyv megrendelhető a Szent-István-Társulattól.

Lud- és kacsatenyésztés (II. kiadás.) cím alatt most hagyta el a sajtót *Hreblyay Emil* m. kir. gazdasági felügyelő s régi baromfityényszó legújabb munkája. E munka teljesen át van dolgozva s 200 oldalon 68 ábrával igyekszik szerző ismertetéseit érthetőbbé tenni, melyet különben igen alaposan s nagy szakértelem, mint kedvenc foglalkozását ír le. Meg vagyunk

összes egyházi és iskolai javak, a melyeknek biztosítását maguk a kegyurak nem eszközölk, vagyis amelyeknek biztosítására a lelkész urak gondoskodnak, az Országos Magyar Katholikus Iskolaegyesület közbenjöttével kizárólag a *Gazdik Biztosító Szövetkezet*nél biztosíttassanak.

Miután pedig lehetséges, hogy ezen Szövetkezet a most más intézeteknél fennálló biztosításokat az egyházak anyagi károsodása nélkül azonnal felbontathatja, illetve az eddigi biztosításokkal szemben oly kedvező ajánlatokat tehet, hogy a biztosítás újból feladása által pénzbeli megtakarítás volna eszközözhető, fölhyom t. papjaimat, hogy ezen rendelkezésem vételétől számított 15 napon belül a kezeiknél lévő és a templom- illetve iskolai pénztár terhére eszközözött biztosítási üzletekről szóló kötvényeket a szükségesnek mutatóköző további eljárás megindíthatása végett az *egyházmegyei hivatalnak* megküldjék.

2. Ha volnának olyan egyházi és iskolai javak, melyek biztosítva nincsenek, ezekről is a fenti időhatáron belül az egyházmegyei hivatalhoz jelentés teendő.

Ezútan az évi biztosítási díjakra nézve a Szövetkezetel kötött megállapodásokat közli. Majd így végzi a főpásztori rendelet:

Az egyházi és iskolai javaknak biztosításával összefüggő ügyek intézését és vezetését *dr. Geisz Antal, temesvárbelvárosi segéllélkészre* bízom.

Az egyházmegyei területen működő *szervesrendek, katolikus intézetek és egyesületek vezetőit is bizalommal kérem, hogy biztosításukat a katolikus Iskolaegyesület útján a Gazdik Biztosító Szövetkezetnél eszközözni és ez által közvetve a kath. népnevelés ügyét támogatni szíveskedjenek.*

Ugyanezt ajánlják t. papjaim a lehetőséghez képest a plébániák magánkegyurainak, azoknak t. i., kik az egyházi épületeket saját pénztárak terhére biztosítják.

Végül megjegyzem, hogy az egyesület életbiztosításokat is elfogad, illetve közvetít.

Temesvárott, 1909. június 30-án.

EGYESÜLETI ÉLET.

Tanítógyűlés. A Gödrei (Baranya m.) esperesi kath. tanítói kör az 1891. évi nyugdíjtörvény revíziójának megszüretésére indított mozgalomhoz való csatlakozását egyhangulag elhatározta.

Tanítógyűlés. Az újszász-szolnoki róm. kath. tanítóegyesület az 1891. évi nyugdíjtörvény revíziójának sürgetése tárgyában a folyó év június hó 3-án tartott gyűlése alkalmával kimondotta: 1. A szolgálati év korra való tekintet nélkül 35 évre szállíttassék le s a hivatalos eskü letételétől számítassék a nyugdíj. A nyugdíjjogosultság 5 évi szolgálat után kezdődjék, épígy az özvegyek és árváknak adandó segély is. A kántortanítók jövedelmének $\frac{2}{3}$ része — a stólat leszámítva — vétessék nyugdíjalapul. 2. A tanítóárvák 20 éves korukig, illetve tanulmányaik befejezéséig kapják a gyámpénzt. Az árvák az özvegynek adandó segély $\frac{1}{3}$ helyett $\frac{1}{2}$ részét nyerjék. 3. A nőten tanítók és nem férjezett tanítónők nyugdíja a velük háztartásban élő özvegy és munkaképtelen apákra és anyákra is kiterjesztessék. A férjes nőtanítók özvegyei ép oly nyugdíjsegélyben részesüljenek, mint a férfi özvegye. 4. Ideiglenesen nyugdíjazott tanító, ha időközben munkaképes lesz, nyugdíja előző működésének megkezdésétől számítassék. Az 50% előléptetési díj 50%-a redukáltassék. Az összes nyugdíj levonások havonkénti részletekben egy év leforgása alatt eszközöztessenek. Az állami tanítók nyugdíját fizesse az állam és az azokra eső nyugdíjalap az állampénztárba lenne utalva. Az állam a nyugdíjalapra adott eddigi segélyt továbbra is szolgáltatassa ki. A nyugdíjalap kezelésébe a tanítók is befolyást nyernek. *Lévay Mihály* egyes. elnök. *Perényi József* egy. jegyző.

arról győződve, hogy Hreblay ezen munkája is kedves olvasmánya lesz a baromfitenyésztés iránt érdeklődőknek s igen sok hívet fog szerezni ezen jövedelmező foglalkozásnak. A vasos és diszes munka beltéri ára 5 kor., kartársaink azonban szerzőnel, Kolozsvárt, 3 kor. 20 fillér előzetes beküldés, vagy utánvételezés mellett bérmentve szerezhetik meg.

VEGYESEK.

Tanszereket és teljes iskolai berendezéseket jutányosan és előnyös fizetési feltételek mellett szállít s költségvetésekkel készséggel szolgál a Szent-István-Társulat könyvkiadói hivatala és könyvkereskedése r. t. Budapesten.

A katolikus iskoláért. Az izsai katolikus hitközség rozszant és tűzszuftott (egy teremben 120—130 tanuló járt) iskolája helyett teljesen újat kénytelen építeni. A négy tanteremű iskola költségvetés szerint harminchat-ezer, a tanítói lak tizezer koronába kerül. Ezen óriási költséget a hitközség meg nem bírja és így a jó szivekhez fordul adományokért. A szíves adományokat Czenczik János plébános, iskolaszéki elnöknek, Izsá, Komárom megye cím alatt kérjük beküldeni, miket hálás köszönettel hírlapilag fogunk nyugtázni.

Felelős szerkesztő: Ember Károly.

Kérem! Zavarok és késedelmek elkerülése végett minden hirdetésre vonatkozó levelet a kiadóhivatal címére — nem szerkesztőség — kérünk küldeni.

PÁLYÁZATOK.

Esztergomi érseki megye.

Nagymodrói (Nyitra vm.) róm. kath. kántortanítói állásra pályázat hirdették. Javadalma: készpénzben és természetben az államsegéllyel a díjlevél szerint 1000 kor. Kétszobás új lakás, konyha, kamra, fűskamra. Kérvények *Fehérváry Kálmán* esperes úrhoz, Hradek (Nyitra vm.) u. p. Kocsóc, a nagymodrói iskolaszékre címezve aug. 5-éig nyújtandók be. 376 1—1

A szokolóci (Nyitra vmegye) róm. kath. kántortanítói állomásra pályázat hirdették. Lakása áll: 2 szoba, 1 konyha, 1 kamra, pince, istálló, ól és házikertből. Jövedelme készpénzben és természetben a díjlevél szerint 1000 korona az államsegéllyel. A köllőleg felszerelt folyamodványok *Fehérváry Kálmán* esperes úrhoz, Hradek (Nyitra vm.) u. p. Kocsóc, a szokolóci iskolaszékre címezve nyújtandók be. Határidő aug. 5-éig. 375 1—1

A nagykosztolányi róm. kath. elemi népiskolához tanítói állásra aug. 15-iki határnapra pályázat hirdetik. Jövedelem: községtől 640 kor., államtól 160 kor., tüzelőfa 40 kor., lakás 60 kor. Tót nyelv ismerete szükséges. Köllően felszerelt folyamodványok *Höönigh Ferenc* isk. széki elnökhöz címezendők. 393 1—1

A nyitranagykeri róm. kath. iskolaszék egy tanítónői állásra aug. 10-ig pályázatot hirdet. Jövedelme egy butorozott szoba fűtéssel, 1000 kor. fizetés. Kérvények *Vargha János* esperes-plébánoshoz küldendők. *Estéi András* főtanító. 379 1—1

Pozsonyhidegkuti róm. kath. kántortanítói állásra augusztus 10-ig pályázat hirdették. Javadalma: kétszobás lakás, konyha, pince, faszín. Készpénzben, természetben és stólában 626 kor. 64 fill. Kérendő államsegély

373 kor. 36 fill. Be nem számítható járandóság 56 kor értékben. Tanyelv tót-magyar. Kötelessége: osztatlan iskolában és ismétlőben tanítani, kántoriakat helyi szokás szerint végezni. Vasuti állomástól, Lamaestől 20 perc, Pozsony mellett. Felszerelt kérvények *Moys Antal* lelkész, iskolaszéki elnökhöz küldendők. 387 1—1

Felsőzsemeri (Hont m.) róm. kath. kántortanítói állásra pályázat hirdették. Javadalma: 8 hold 236 ööl szántóföld, 549 ööl rét, 2 hold 1333 ööl legelő, 1129 ööl kert, 4 ööl hasábfá, 15 hektoliter 63 liter buza, 3 q széna, szántóföld és rét megmunkálása. Tandij egy után 4 kor., tanköteles 50 en felül. Ismétlőiskolaért 40 kor. Egyházi segély 115 kor. 64 fillér. Stóla 30 kor. Államsegély kéretik. Két szoba, konyha, kamra, istálló, pince. Kérvények főt. *Bitner Lázár* iskolaszéki elnök címére küldendők. Személyes megjelenés és tót nyelv tudása kívánatik. Határidő augusztus hó 12-ig. U. p. Alsó-Zsemer. 398 1—1

Egri érseki megye.

Jászberény r. t. város róm. kath. iskolaszéke egy külvárosi és a városhoz tartozó alsóbaldogházi tanyai tanítóállásra pályázatot hirdet. A külvárosi tanító javadalma: 1. 1100 kor. évi fizetés, 2. 360 kor. lakbér és az esedékes korpótlék államsegélyből. A tanyai tanító fizetése: 1. 1100 kor. évi fizetés (800 kor. a városi közpénztárból, 300 kor. államsegély), 2. két szoba, konyha és kamrából álló lakás. A tanyai állásra tanítónők is pályázhatnak. A köllően felszerelt kérvények iskolaszéki elnökhöz adandók be augusztus 10-ig. A külvárosi tanítóállást szeptember 1-én, a tanyai pedig október 1-én kell elfoglalni. *Erdős András* plébános, isksz. elnök, *Kertész Gusztáv* isksz. jegyző. 367 2—2

Adácsi róm. kath. iskolánál az iskolaszéki tanítónői állásra pályázatot hirdet. Javadalma: község pénztárából 800 korona, 200 korona államsegélyből, gazdasági ismétlőiskola vezetéseért államtól 80 korona, községtől 20 korona. nyári gyermekmenedékház vezetéseért 80 korona és lakpénz 100 korona. Kötelessége a megválasztottnak: plébános által kijelölt osztályok vezetése. Pályázati határidő augusztus 15. Az állás szeptember 1-én foglalandó el. Kérvények plébániahivatalhoz küldendők. 397 1—1

Besztercebányai egyházmegye.

Cachi (Nyitra megye u. p. Nemet-Próna) ujonnan szervezett magyar-német tanyelvű második tanítói állásra pályázat hirdették. Jövedelme ujonnan épült megfelelő lakáson kívül 1000 korona készpénzfizetés, melyből 800 korona államsegély, esetleges korpótlék biztosítva van. Kötelessége a III—VI. osztály vezetése és vallásérkölesős tanítása. Nős, róm. kath. tanítók előnyben részesülnek. Felszerelt kérvények aug. 15-éig a róm. kath. iskolaszékhez küldendők. Az állomás október 1-én elfoglalandó. *Iskolaszék.* 372 1—2

A jecenyi (Zólyom m.) kántortanítói állomásra augusztus 8-ig pályázat hirdették. Évi jövedelme készpénzben és földbirtokból a legujabb összeírás szerint 1131 kor. tanítói és 150 kor. kántori. 630 ööl kert, két szoba, konyha, éléskamra és gazdasági épületekből álló lakás. Az állás szeptember elsején elfoglalandó. Tót nyelv ismerete szükséges. Kántori próba a választás napján. A folyamodványok az iskolaszéki elnökhöz *Garampéteribe* küldendők. 395 1—1

Győri püspöki megye.

Felsőzpor fiókközségben lemondás folytán megüresedett tanítói állásra pályázat hirdették. Javadalom: 1000 kor. fizetés, ebből 900 kor. államsegély s esetleges korpótlék. Pompás 2 szobából, konyha, kamra és mellékletekből álló lakás, 1/4 hold kert. Kötelessége: a mindennapi és ismétlő tankötelesek oktatása, vasár- és ünnepnapokon litániák végzése. Gyakorlattal bírók előnyben részesülnek. Pályázati határidő augusztus 5. Választás augusztus 7. Állás augusztus 15-én elfoglalandó. Kérvények az ujkéri róm. kath. plébániára küldendők (Sopron megye), pósta helyben. *Az iskolaszék.* 310 3—3

A derföldi (Sopron m.) róm. kath. iskolaszék nyugdíjazás folytán megüresedett kántortanítói állásra pályázatot hirdet. Javadalmazása: A hitközség iskolai pénztárából 248 kor.; tandíj az egyes tanulóktól 156-96 kor.; iskolaalapítvány kamatjából 360 kor.; misealapítványok után 3 kor.; stolaris jövedelem temetéseknél 15-12 kor.; 3 hold 100 ööl szántó és 400 ööl rét haszonbér-értéke = 37 kor. 8/5 mérő búza és 23/5 mérő rozs; 4 ööl puha hasábfá házhoz szállítva és felvágva; államsegély 281 kor. Lakás: 2 szoba, konyha, kamra, istálló, pajta, pince, padlás és 210 ööl kert. Kötelessége: A győregházmegyei róm. kath. népiskolák tanítóinak szolgálati szabályzatához alkalmazkodva a tanítói és kántori teendőit pontosan teljesíteni. A kellően felszerelt kérvények alulírott iskolaszéki elnökhöz aug. 8-ig nyújtandók be. A személyes megjelenést saját költségükön az iskolaszék megkívánja. Az állomás szeptember 1-én foglalandó el. Répceköhalom, *Engelits György*, iskolaszéki elnök. 374 1—1

Pályázat a himodi (Sopron m.) róm. kath. iskolánál az osztálytanítói állásra. Javadalmazása: 1000 korona, 800 korona a község pénztárából; 200 kor. államsegélyből, havi előleges részletekben. Egy butorozott szoba. Kertiletmény fejében fűtés és takarítás. Kötelmei: Az iskolaszék elnöke által kijelölt osztályt önállóan vezetni és oktatni. Az ismétlőiskolában a fiúkat tanítani. Szükség esetén a kántori teendőkben segídekezni. Pályázati határidő: *augusztus hó 15.* A kérvények a himodi iskolaszéki elnök címére küldendők. *Németh Gábor*, pléb. isk. széki elnök. 388 1—2

Kalocsai érseki megye.

Pályázat a vajszkai (Bács m.) ujonnan szervezett harmadik kath. fel. tanítói állásra: 200 korona lakás, 20 korona kertatalány, 200 korona törzsfizetés Vajszka község pénztárából 200 korona államsegély, 600 korona a kalocsai alapítványi pénztárból — fizetéssel; tannyelv: magyar, de zókac nyelv ismerete előnyben részesül, tantermet kijelöli az iskolaszék; ismétlőiskolaért külön díj nem jár; folyamodvány *aug. 15-ig Fuchs József* esp.-plébános címére küldendő Hódásra. 371 1—3

Kassai egyházmegye.

A lófalui róm. kath. egyházhöz tartozó Kolossó főkegyház ujonnan szervezett másodtanítói 1000 koronás állásra *augusztus 2-ára* pályázatot hirdet, melyre tanítónok is pályázhatnak. Lófalú, pósta Bartfa. (Sáros megye). *Galyavszky György* lelkész, elnök. 939 1—1

A garanyi róm. kath. tanítói állásra pályázat hirdettek. Fizetése 1000 kor. Orgonálásban való jártasság megkívántatik. Pályázati határidő *július 29.* Barancs, u. p. Velejte (Zemplén m.) *Czifrák Valér*, esp.-plébános. 383 1—1

Munkácsi egyházmegye.

A debreceni róm. kath. iskolaszék egy tanítónói állásra pályázatot hirdet. Fizetése: az iskolaszéktől 100 kor., a városból 8 m² tűzifa 68 kor. értékben, államsegélyből 1032 kor. összesen 1200 kor. alapfizetés. Lakber 240 kor., kertiletmény 20 kor. Csak róm. kath. okleveles tanítónok pályázhatnak. Pályázók a róm. kath. iskolaszékhez címzett, bélyegezett és okmányokkal kiegészített kérvényüket *augusztus hó 8-ig* nagys. *Gróh Ferenc* prépost-kanonok, iskolaszéki elnök úrhoz küldjék. 390 1—1

Nagyvárad latin szert. egyházmegye.

A nagyvárad latin szert. káptalan tenorista állásra pályázatot hirdet. A pályázótól megkívánja, hogy róm. kath. vallású legyen, elegendő tenor hanggal rendelkezék s könnyebb zenei dolgokat lapról énekeljen. A megválasztandó kötelessége mindennap úgy a votivális, mint a konventuális miséken és vesperásokon énekelni. Fizetése 1600 kor. Votivmisék után 120 kor. A keresztlevelel, erkölcsi- és működési bizonyítvánnyal ellátott kérvények *augusztus 10-ig Beleznay Antal* székesegyházi

karnagyhoz küldendők. Aki orgonát is játszik, előnyben részesül. *A nagyvárad latin szert. káptalan.* 364 2—2

Nyitrai püspöki megye.

A királyi-i róm. kath. iskola III—VI. vegyes osztályaihoz egy nőtlen férfitanító kerestetik. Evi javadalom: hitközségtől 766 kor., államsegélyből 234 kor. Lakása egy butorozatlan szoba. Tannyelv: magyar. Az állás szeptember 1-én elfoglalandó. Kérvények *augusztus 8-ig Ludwig Gyula* iskolaszéki elnök címére küldendők. Mocsconok (Nyitra megye). 381 1—1

Pannonhalmi főapátság.

A lázi-i (Veszprém m., pósta helyben) róm. kath. kántortanítói állásra pályázat hirdettek. Javadalom: 2 szoba, konyha, kamra, pince, kert és egyéb melléképületeken kívül a hivatalos javadalmi jegyzőkönyv szerint 1420 korona. Pályázati határidő *augusztus 10.*, amely napon személyes megjelenés, próbaorgonálás és ének kivántatik. A megválasztott az állást szeptember 1-én tartozik elfoglalni; az 1909. évi termés és gabona, valamint a közterhek közte és az előd között a szolgálati idő arányában osztatik meg. Kötelessége díjlevél szerint. Ha pedig a kántortanítói állásra a jelenlegi osztálytanító választatnék meg, úgy a főnti határidővel ezen osztálytanítói állásra is pályázat hirdettek. Javadalom: 1000 korona és 20 korona kertiletmény. Butorozott szoba az iskolahelyiségben, fűtéssel. Kötelessége díjlevél szerint. A kántori teendőkben jártas előnyben részesül. Folyamodványok az iskolaszék elnökéhez küldendők be. 400 1—1

Pécsi egyházmegye.

Dombóvárra (Tolna m.) róm. kath. segédkantort keresek, ki mindent önállólag végez. Lehet fiatal vagy idősbb férfi, jó hang, ügyes orgonálás kivántatik, egység levélben. *Éry Ferenc* kántor. 380 1—1

A székszárd-újvárosi róm. kath. kántortanítói állásra pályázat hirdettek. Ezen állás javadalma a következő: Tisztán tanítói fizetés a hitközségi pénztárból 1000 kor. előleges havi részletekben és 360 kor. lakber; tisztán kántori járandóság: 1. az egyházm. alapítv. hivataltól (a Hrabovszky—Kassay-féle alpból) 800 kor. utólagos havi részletekben; 2. Remete-kápolnai kántorságerért a kápolna pénztárából 80 kor.; 3. alapítv. szentmisék után ezidőszerint 54 kor.; stóla-jövedelem átlagosan 130 kor. A tanítói és kántori összes jövedelem 2424 kor. Kötelességek: 1. Az iskolaszék által kijelölendő osztályban a tanítói teendők lelkiismeretes végzése; 2. az összes szokásban levő s az ezután életbe lépő kántori teendők végzése; 3. énekkar szervezése és vezetése, főleg az egyházi énekek épületes begyakorlására; 4. a kath. egyesületi életben szociális tevékenység kifejtése; 5. jártasság a gregorián énekekben és orgonában, vagy kötelező ígéret annak megszerzésére. Pályázati határidő *augusztus 8.* Képesített tanítók pályázhatnak. Az ötödéves korpótiéket már élvező pályázók igazolni tartoznak, hogy korpótlékuk állami segélyből biztosítva van. Választás *augusztus 10-én* lesz, mely napon a pályázóknak próbaénekítés végett személyesen kell megjelenniök. Okmányokkal felszerelt kérvények a székszárdi róm. kath. hitk. tanács és iskolaszék elnökségéhez küldendők. Állás elfoglalandó szeptember 1-én. A megválasztandó köteles a «Pécs egyházmegyei Róm. Kath. Tanítóegyesület»-be belépni. *Elnökség.* 382 1—1

A mecsekszakáli kántortanításra *július 31-ig* pályázatot hirdetek. Jövedelme: természetben lakás és kert. készpénzben 952 korona és 3 ööl hasábfá 48 kor. Abaliget, *Kopári Gyula* iskolaszéki elnök. 378 1—1

Rozsnyói püspöki megye.

Ujantalfalvára okleveles róm. kath. kántortanító kerestetik. Fizetése: stóla-, tandíj és terményátlag 500 kor. Államsegély 180 kor. Pályázhatni *aug. 15-ig* Iskolaszék. 396 1—1

Székesfehérvári egyházmegye.

Az **ürömi** (Pest m.) róm. kath. iskolánál szervezett harmadik férfitanítói állásra *augusztus 5-ig* pályázat hirdettek. Fizetése 1000 korona, egyelőre egy butorozott szoba. Megválasztott köteles istentiszteletkénél a kántornak segédkezni, esetleg gazdasági ismétlődően tanítani, miért is a tanfolyam végzése kívánatos. Nyelvismeret, erkölcsi, egészségi bizonyítvánnyal felszerelt kérvények *Miller József* plébánoshoz küldendők.

363 2—2

A **ragyótényi** magyar-német nyelvű kántortanítói állásra pályázatot hirdettek. Jövedelem: A községi pénztárból 684 kor. Földhaszonbér 540 kor. Földváltás 100 kor. Alapítványok után 60 kor. Lakás-egyenérték 200 kor. Stóla-jövedelem 250 kor. Összesen 1834 kor. Mellékjövdelemre számíthat. Oklevél és működési bizonyítványok *augusztus 4-ig* alulírott nevére küldendők. Augusztus 5-en délelőtt próbaorgonálás után történik a választás. A választás után az állás elfoglalandó. Nagytény, *Tétrý József* esperes-plébános.

373 1—1

Szepesi püspöki megye.

Szepes Lándoki róm. kath. kántortanítói állásra *augusztus 15-ig* pályázat hirdettek. Jövedelme készpénzben és természetben 897 kor. Kérendő államsegély 103 kor. Be nem számítható mellékjövdelem 200 kor. Tannyelv tót-magyar. Felszerelt kérvények *Sefcsik János* ker. tanfelügyelőhöz Szepes-Durandra küldendők.

368 2—2

Szombathelyi egyházmegye.

A **vashidegkuti** róm. kath. elemi népiskolánál rendszeresített 900 kor. államsegéllyel, hitközségtől 100 kor. fizetéssel, 64 kor. failletménnyel és egy butorozott szobából álló lakással dotált II. osztálytanítói állásra pályázat hirdettek. Felhívtnak, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy pályázati okmányolt kérvényüket a vashidegkuti róm. kath. elemi iskola elnökéhez, főt. *Borovnyák József* t. esperes, plébános úrhoz *augusztus 10-ig* adják be. A választás aug. 15-én d. e. 11 órakor fog a vashidegkuti róm. kath. iskolaszék által megejteni. Köteles lesz a megválasztandó osztálytanító az utólag kijelölendő osztályokat az előirt tanterv szerint tanítani, a kántori teendőkhöz segédkezni, a kántor hivatalos elfoglaltsága esetén díjtalanul, egyébkor a rendes díjazás mellett, az ismétlődő tankötelességeket főlávta tanítani, a tantermet a 64 kor. failletmény terhére fűteni. Az állás szept. 1-én elfoglalandó.

355 2—2

A **nárai-i** róm. kath. elemi népiskolánál rendszeresített másodtanítói állásra *aug 8-ra* pályázat hirdettek. Javadalom: egy elő- és egy butorozott lakszoba. 600 korona államsegély, 400 korona a község pénztárából. Kötelességei: az iskolaszék által kijelölendő osztályok önálló tanítása, a gyermekeknek templomba vezetése és ott rendben tartása, a kántornak akadályoztatása esetén díjtalan helyettesítése, az ismétlődő főlávta tanítása. A kérvények aug. 4-ig az iskolaszék elnökéhez küldendők. A választás aug. 8-án, délután 3 órakor fog megejteni. Csak okleveles, nőtlen férfitanítók pályázhatnak. A személyes megjelenés előnyben részesül. Az állás október 1-én foglalandó el, a fizetés is ezen naptól folyósíttatik. Utolsó posta és vasúti állomás: Szombathely. *Az iskolaszék.*

392 1—1

A rohongi plébániába kebelezett **Csajta** fiókközség (Vas m.) róm. kath. elemi iskolánál rendszeresített osztálytanítói állásra pályázat hirdettek. A tanítás nyelve magyar; a község lakosságának anyanyelve horvát. A tanító kötelessége: kijelölendő (összevont) osztályokat vezetni, az ismétlődő iskolásokat a kántortanítóval főlávta oktatni, a tanulókra az isteni tiszteletkénél felügyelni. Fizetése: évi 900 kor. államsegély, a hitközségtől évi 100 kor. és kertilletmény fejében évi 20 kor. Lakásul ideiglenesen 1 szoba. Új tanítólakás építése folyamatban van. Ennek elkészülte után kertet is természetben kap. Pályázati határidő *aug. 21.* Választás

aug. 22. Személyes megjelenés ajánlatos. Állás elfoglalandó szept. 15-ikén; a fizetés is e naptól utalványoztatik. Folyamodványok a rohongi plébánia-hivatalhoz intézendők.

391 1—1

A **pinkamiskei** (Vas m.) plébániához tartozó **Sáros-szék** fiókközségben: kántortanítói állomásra *aug. 15-ig* pályázat hirdettek. Jövecelem államsegélykiegészítéssel 1000 korona és megfelelő lakás. Kötelessége: a mindennapi és ismétlődő tankötelességek oktatása, vasár- és ünnepnapokon litániák végzése. Tannyelv német-magyar. Választás augusztus 18-án. Személyes megjelenés kívánatos. Az állás szeptember 1-én elfoglalandó. Kérvények a pinkamiskei plébániára küldendők. Posta helyben. *Az iskolaszék.*

386 1—2

A **novai** róm. kath. iskolaszék a második férfi-osztálytanítói állásra pályázatot hirdet. Fizetése: hitközség pénztárából 200 kor., államsegély 800 kor., egy butorozott szoba fűtés és tisztogatással. Kötelessége díjteljében. Állás szeptember 1-én foglalandó el. Kérvények másolati okmányokkal *aug. 5-ig* főtiszt. *Tornyos Gábor* esp.-plébános iskolaszéki elnök címére Nova küldendők.

384 1—1

A **dobrafalvi** róm. kath. újonnan szervezett osztálytanítói állásra pályázat hirdettek. Javadalmazása: új lakás 2 szoba, konyha, kamara, faszín és házikert, 900 korona államsegély, 100 korona a hitközségtől. Kötelességei: III—VI. osztály tanítása, az ismétlődőket oktatni, a kántortanítót szükség esetén díjtalanul helyettesíteni. Tanítási nyelv: magyar-német. Választás *aug. 22-én*. Személyes megjelenés előnyös. Az állás szept. 1-én elfoglalandó, amely naptól a fizetés esedékes. A kellőleg felszerelt kérvények bezárolag aug. 21-ig nagyságos és főtisztelendő *Baumgartner Ferenc* tb. kanonok, esperes-plébános, iskolaszéki elnök úrhoz Királyfalvára (Vas m.) küldendők. Az iskolaszék megbízásából *Fandi János.*

385 1—1

A **Rábatótfalui** róm. kath. iskolaszék az újonnan szervezett osztálytanítói állásra pályázatot hirdet. Fizetése: államsegélyből 900 korona, a községtől 100 kor., megfelelő lakás (ideiglenesen a folyó tanévre 1 butorozott szoba, vagy ennek ellenértéke). Folyamodhatnak: tanítók és tanítónők is. Előnyben részesülnek, kik a vend nyelvben jártasok. Kellően felszerelt kérvények *augusztus 2-ig* bezárolag, Iskolaszéki elnökség címére Rábatótfalvára (Vas vármegye), Szentgotthárdi járás küldendők.

389 1—1

A némethidegkuti plébániához tartozó **radafalvi** iskolánál rendszeresített III. tanítói állásra pályázat hirdettek. Javadalma 900 kor. államsegély, 100 kor. a községtől, butorozott szoba. Kötelessége a kijelölt osztályokat tanítani s az ismétlődőket főlávta oktatni. Választás *aug. 16-án* délután. Az állás szept. 1-én elfoglalandó. Csak nőtlen tanítók és tanítónők pályázhatnak. Pályázatok aug. 15-ig *Stampf Ferenc* némethidegkuti plébános, iskolaszéki elnökhöz küldendők.

394 1—1

Veszprémi egyházmegye.

A **németladi** róm. kath. újonnan szervezett osztálytanítói állásra pályázat hirdettek. Javadalmazása: 900 kor. államsegély, 100 kor. a hitközségtől, 1/4 holdnyi kert, lakás, mely áll egy előszoba, két szoba, egy konyha, egy kamrából. Kötelességei az iskolaszék által kijelölt tanteremben oktatni, az ismétlődőiskolásokat a kántortanítóval főlávta tanítani, szükség esetén a kántoriakban segédkezni, a gyermekeket a templomba s körmenetekre kísérni, ott reájuk felügyelni s végre köteles a «Gondviselés» c. tanítói segélyegyesületnek tagjává lenni. A megválasztott tanév közben állását nem hagyhatja el, kivéve, ha kántori állásra választatik meg. A róm. kath. Iskolaszékre címzett kérvények *Fő Rasztics Boldizsár* plébános úrhoz Németladra küldendők *augusztus 10-ig*, mely napon a választás is megejtenek. Személyes megjelenés előnyös. Az iskola tannyelve magyar, de a német nyelv a pályázóra kötelező. Az állás szeptember 1-én elfoglalandó, amely naptól a fizetés esedékes. Megbízásból *Meinhöldt Alajos* kántortanító.

358 2—2

Az «Eötvös-alap» elnöksége a nagykanizsai «Patria» pótkávégyár vezetésével abban állapodott meg, hogy ennek a kifogástalan berendezésű, nagyszabású, minden ízében magyar vállalatnak gyártmányát a tanintézetek vezetésének és a tanító uraknak figyelmébe fogja ajánlani, egyúttal fel fogja őket kérni, legyenek szivesek ezt a magyar föld terméte és magyar kéz készítetté nélkülözhetetlen fogyasztási cikket saját háztartásaikban használatba venni s a fogyasztó közönségnek ajánlani,

azért, mert: *magyar*, azért mert *minden más a piacon levő hasongyártmányú cikknél jobb* és végezetül azért, mert az *Eötvös-alap* minden eladott dobozból *jutalékot kap s annak állandó hasznot hoz.*

A magunk részéről nem tudjuk eléggé méltányolni az «Eötvös-alap» elnöksége és választmányának üdvös, helyes, a közgazdasági életkörülményeinket is oly mélyen érintő intézkedését, mint ilyen melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe.

Az Orsz. Kath. Magyar Iskolaegyesület szerződést kötött a Gazdák Biztosító Szövetkezettel a Kath. Egyházi Javaknak Biztosítása érdekében.

Az iskolaegyesületnek ezzel az a szándéka, hogy az összes egyházi javak: püspökségek, káptalanok, szemináriumok, szerzetesrendek vagyona, az egyes egyházmegyék területén levő templomok, iskolák, plébániák, tanítói lakások stb. egy helyen és pedig a Gazdák Biztosító Szövetkezetenél biztosítottassanak s az abból befolyó jutalékok az Iskolaegyesületet illessék meg kath. céljaink és érdekeink szolgálatára. Ezeknek a javaknak biztosításán kívül felvette munkakörébe a magánfelektől szerzendő biztosítási ügyletek lebonyolítását is a tűz-, jég- és életágazatban. Ez utóbbiak biztosításait az alapszabályok szerint megalakítandó plébániai csoportok útján kívánja lebonyolítani. Amért is felkérjük a plébános, káplán és tanító urakat, legyenek szivesek ebben a munkálkodásunkban bennünket támogatni. — A Gazdák Biztosító Szövetkezete az Orsz. Kath. Magyar Iskolaegyesülettel egyetértve egy központi irodát szervezett a biztosítási ügyletek lebonyolítására, ami

Budapest, VIII., Baross-utca 10. szám

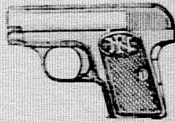
(Gazdák Biztosító Szövetkezete) alatt van, érdeklődők ide sziveskedjenek felvilágosításért fordulni, amit minden esetben mindenkinek készséggel fogunk megadni.

Az Orsz. Kath. Magyar Iskolaegyesület központi irodája.

38 26—26

Serétes és golyós vadászfegyverek

eredeti kitűnően szabályozott és belőlt **Browningpisztolyok**, revolvereket, floberteket és karabélyosokat, melyek **nyolc havonta** törzesszűrésre szállítja

Nowotny J. fegyvergyáros,

budapesti telepe. Budapest, VI., Nagymező-u. 21. sz.

! Kérjen fegyverárjegyzéket !

41—1

RÓMAI KATHOLIKUS

NÉPISKOLAI

GIMTÁBLÁK

45×60 cm. nagyságban, rendkívül tartós, ölmözött acélbadoglemezből, teherzomán alaptesttel, fekete nagybetűs felirattal, az itt látható mintarajz szerint színes magyar címerrel ellátva darabonként **10 koronáért** megrendelhetők. ◆◆◆◆

A SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT

könyvkiadóhivatala és könyvkereskedése részv.-társ,

Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28 B. sz.

Bármely más felirat jutányos áron megrendelhető.

278—

ELEMI NÉPISKOLA

Elsőrendű légszívó-rendszerű harmóniumok speciális beszerzési forrása — Monarchiában.

Elsismert elsőrangú műemkek csak a Zimmermann-féle

HARMONIUMOK.

Ausztria-Magyarországi képviselő: e:

Hörl Nándor, Pozsony,
Ventur-utca 24. szám.

ÁRJEGYZÉK INGYEN.

Főtiszt: papság és tanároknak részletfizetésre. Üzletek: Lipcse, Szt-Pétervár, Moszkva, Riga és Londonban.

Orgona-harmoniumokat

mindkét rendszer szerint legolcsóbban szállít

PAJKR REZSŐ és TSA

Budapest, X., Delej-utca 25 B (Tisztviselőtelep.)

Pedális harmoniumok mindkét rendszer szerint és minden nagyságban pontos orgona-méretekké templomok, szemináriumok részére és mint gyakorló orgonák. Bérmentes szállítás az utolsó vasúti állomásh. Tanulóknak s lelkészeknek különös szíveskedéssel. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Részletfizetés engedélyezve.

93

Tanítónők és Tanítók! Kérjék mindenkor és ajánlják mindenképp a **valódi «Patria» pótkávé**t, mely megbízható **többszörösen magyar** gyártmány, minden csomag és doboz «Patria» szerződésünk szerint az «Eötvös-Alap»-nak hasznot hoz, miért is erkölcsi kötelességünk ezen kitűnő gyártmányt ajánlani, mely minden kiállításon az **első** díjat nyerte és minden üzemben kapható. **Zamatos, színdus, jó** kávét csakis a

264

valódi „PATRIA“ pótkávéval

készíthetünk, mely a legjobb hazai nyers anyagokból a leg gondosabban készült és **minősége** minden más gyártmányt felülmúl.